

Vores by

1. november 2006 udskriver Carlsberg en åben international arkitektkonkurrence om udviklingen af en ny bydel på Carlsbergs grund på grænsen mellem Vesterbro og Valby som frigøres i 2008 når Carlsberg flytter produktionen til Fredericia. ARKITEKTEN har talt med direktøren for Carlsberg Ejendomme Lars Holten Petersen om visioner og forhåbninger for den nye by.

Af Birgitte Kleis

Birgitte Kleis: Hvorfor udskriver Carlsberg konkurrencen om den ny bydel?

Lars Holten Petersen: Det gør vi fordi vi står med en opgave, som er fantastisk spændende. Vi står nemlig med en mulighed for at ændre på København, ved at skabe en helt ny bydel. Jeg tror at alle som ser den mulighed, øjeblikkelig får ideer om, hvad der kunne være spændende at lave i det område, og det er vigtigt at få alle de gode ideer frem. Det er baggrunden for at vi har lavet en form for offentlig debat, hvor alle har haft mulighed for at melde ind med hvad de synes vi skal gøre - og ikke gøre.

Vi har foreløbig fået 90-100 bud og det er egentlig opløftende læsning. Det er klart, at ideerne spænder meget vidt, fra at man skal lave hele området om til en skovbørnehave, til at vi skal bygge et firehundrede meter højt hus. Jeg havde aldrig forestillet mig at en 80-årig mand fra Kalundborg kunne finde på at skrive til os med forslag til hvad vi skal gøre i Valby. Det afspejler et engagement som går meget bredt ud, og som er meget positivt. Nu skal vi have en professionel bearbejdning af alle muligheder og ideer, og det håber vi at få gennem konkurrencen.

BK: Hvilke tanker har Carlsberg gjort sig om områdets udvikling?

LHP: Vi har jo en kommerciel målsætning, som handler om at vi skal tjene en masse penge til Carlsberg, men samtidig er vores målsætning også at vi skal lave noget som Carlsberg kan stå ved og som giver os et positivt omdømme. Vi skal jo være en del af det her område i al fremtid, vi bliver forbundet med det der kommer ud af det. Det gør udfordringen endnu større, fordi det ikke er et hit-and-run-projekt, hvor vi bare scorer kassen og rejser til Brasilien og glemmer alt om det. Vi er fortsat i området og vi vil gerne forbindes med det. Så det skal være noget som byen og dens indbyggere bliver glade for, og set i en bredere sammenhæng også gerne noget som hele samfundet bliver glad for.

BK: Har I fastlagt hvor mange boliger eller erhverv der skal være på området?

LPH: Nej, overhovedet ikke - alt er frit. I vores egne hoveder mener vi, at det skal være by og værdien i en by er oplevelse. Det skal være den historie, der bliver fortalt i byen, som gør den spændende. Den skal være spændende på en sådan facon, at den tiltrækker mennesker, for vi opfatter by som et sted hvor der er mange mennesker. Mennesker kommer i byen af mange forskellige årsager; nogle kommer fordi de bor eller arbejder der, andre fordi de skal handle eller have oplevelser. Så hele projektet skal måles på hvorvidt vi kan gøre det spændende og tiltrække så mange mennesker som muligt.

BK: Gehl Arkitekter har lavet et oplæg til hvordan byen kan udvikle sig og i det oplæg er der fem nøgleord, nemlig identitet, aktivitet, struktur, bæredygtighed og udvikling. Hvad dækker de ord over?

LPH: Området har en historie og en identitet og den ønsker vi ikke at distancere os fra, vi ønsker sådan set at bygge videre på den. Vi ønsker at den nye bydel skal stå på skuldrene af det der har været før. Fortællingen om bryggeren der flyttede til Valby i 1847 og skabte by og aktivitet, hvor der ikke var noget ud over bondegårde, ønsker vi at fortsætte, og den skal være den gennemgående fortælling i byen. Virksomhed har jo udviklet sig fra at være en patriarkalsk, nærmest en far-mor-og-børn-virksomhed, hvor man sørgede for sine medarbejdere, til i dag hvor den er en multinational koncern. Det er også en historie som skal fortælles gennem bydelen, det vil altså sige, at vi ønsker at koble det gamle fra tidligere tider med det nye og fremadrettede.

Både samfundets og Københavns fremtid handler om at definere hvad vi skal leve af fremover. Hidtil har vi levet af industri, men nu kan vi ikke længere få det til at løbe rundt i det her område. Og så må vi finde på noget nyt som kan være grundlag for vort liv og udvikling af den historie som startede for 150 år siden.

BK: Det fordrer vel stor ansvarlighed at åbne og udvikle et område som hidtil har været utilgængeligt for offentligheden?

LPH: Ja, man bliver næsten helt ydmyg, for vi påtager os jo et kæmpe ansvar og det er også derfor vi håber på at få nogle forslag ind, som klart peger på hvordan tingene skal udvikles og som giver et grundlag for at realisere byen på en rigtig måde.

BK: By laver man jo ikke på én dag. Over hvor mange år skal den udvikles?

LPH: Jeg har et billede af det at lave by, som i hvert fald alle der har fået børn nok kan nikke genkendende til. Inden

man får børn har man nogle meget faste opfattelser af hvordan det skal foregå, og man ved lige præcis hvad der skal ske og hvad der ikke skal ske. Når man så får børnene, viser det sig jo hurtigt at verden ser lidt anderledes ud - den er faktisk lidt mere nuanceret end den var før. Og på et eller andet tidspunkt går det også op for én, at børnene udvikler sig og vil selv. Som forældre kan man ikke låse dem inde i den verden man gerne vil have, men er nødt til at indse at de selv finder ud af tingene, og at de bliver udsat for påvirkninger som de selv må finde ud af hvordan de vil håndtere. Sådan er det også med byer. Man kan give dem et afsæt, nogle rammer, men på et eller andet tidspunkt overtager de selv og udvikler sig på egne præmisser. Vi skaber nogle værdier eller retninger som kendetegner denne bys udvikling. Vi forestiller os et tidsrum på 10-15 år, hvor byen hele tiden udvikler sig, og det er vigtigt at den ikke står stille, men at den faktisk udvikler sig i takt med den måde det øvrige samfund udvikler sig på.

BK: Har I gjort jer tanker om hvordan man skaber fysisk sammenhæng med den omgivende by - i dag er der jo bogstavelig talt mur omkring området.

LHP: Der er mur, eller i hvert fald toldhegn omkring området, så i dag kan man kun færdes op gennem Ny Carlsberg Vej. Det vi beskriver for hinanden, er at vi åbner bydelen op og der skal selvfølgelig ikke være hegn, men vi skal også finde en måde hvorpå den kan komme til at kommunikere med de omkringliggende kvarterer. Vesterbro, Søndermarken, Vestre Kirkegård og Valbys meget traditionelle villakvarterer ligger omkring området og en af de store udfordringer bliver at lave noget som i sig selv har kvalitet, men som også meget gerne skulle forbedre naboårderne. Vi ser det som et nyt bycentrum, men det skal jo være i harmoni med omgivelserne for at kunne spille en rolle. Det skal ikke være en isoleret ø, som den Forbudte By i Beijing, men

derimod en by som står i åben forbindelse med omgivelserne, men som også nødvendigvis må være præget af at den peger fremad.

BK: *Bliver det en høj by og er tæthedsgraden som på Vesterbro eller som i Valby?*

LHP: Tæthedsgraden bliver som Vesterbros, måske endda højere. Men vi forestiller os ikke, at det skal være den trafikprop som Vesterbro er og vi har derfor et håb om at alle biler opholder sig under jorden, de skal ikke bare parkeres under jorden, de skal også køre under jorden for at gøre byen attraktiv. Vi mener nemlig at tæt trafik ødelægger en by. Vi tror faktisk at vi kan bygge en by som er tættere end Vesterbro, men som opleves meget mere åben, venlig og tilgængelig.

BK: *I konkurrenceoplægget tales også om social bæredygtighed. Betyder det at der kommer alle former for boliger?*

LHP: Vi ønsker at der bliver plads til så mange forskellige mennesker som muligt, således at byen ikke bliver forbeholdt en bestemt indkomstgruppe, eller mennesker af en bestemt observans. Carlsberg er en virksomhed som gerne vil i dialog med alle om sine produkter og bydelen skal være karakteriseret af at være festlig, folkelig og fornøjelig. Der skal være livsglæde og aktivitet.

BK: *Hvilke referencer har du i baghovedet - er det Ørestad eller Christiania?*

LHP: Bestemt ikke Ørestad, jeg tænker faktisk på Christiania, fristaden matchet ind i moderne bygninger i en moderne storby, men med livet og mangfoldigheden tilfælles.

BK: *Bliver der også plads til skoler og virksomheder?*

LHP: Bestemt. Det skal ikke være et boligkvarter, for det opfatter jeg ikke som by. Boligerne må gerne være der, men på byens præmisser, i modsætning til f. eks. Havnestad hvor det er omvendt og hvor man med rette kan spørge om der er noget by tilbage. By er i vores begrebsverden en i positiv forstand konfrontation, hvor man hele tiden er i kontakt med andre mennesker og bliver udsat for noget man måske ikke lige havde forventet, og møder mennesker som er mærkelige og spændende. Man må hele tiden tage stilling, og det er oplevelsen af at være i en by. Det er dræbende hvis en by er forudsigelig, i byer skal man hele tiden udsættes for nye perspektiver.

BK: *Hvornår bliver konkurrencen udskrevet?*

LPH: Den bliver udskrevet 1. november og forslagene skal afleveres i slutningen af februar og så håber vi på at vi har en afgørelse omkring 1. april.

BK: *Den udskrives som en åben international idekonkurrence, men der er, så vidt jeg ved, også forhåndsinviteret en række udenlandske arkitektvirksomheder?*

LHP: Vi har på forhånd inviteret BaumanLyons Architects, England, Hotson Bakker Boniface Haden Architects and Urbanists fra Canada, WEST 8 fra Holland, Behnisch Architekten, Tyskland og endelig Enric Miralles Benedetta Tagliabue fra Spanien.

Vi er ikke et sekund i tvivl om at alle de gode danske tegnestuer vil deltage, men i Københavns Kommune ønsker man også at sikre, at udenlandske topnavne med en analytisk tilgang til byplanlægning deltager i konkurrencen.

BK: *Hvad bliver guleroden for dem der måtte vinde?*

LHP: Det bliver at være vores gennemgående rådgiver eller konsulenter på udviklingen af denne nye by og så er det tanken, at udskrive konkrete arkitektkonkurrencer på de enkelte bebyggelsesområder, når vi skal til at bygge.

BK: *Hvor stort område er der tale om?*

LHP: Vi har 33 hektar. Der er selvfølgelig nogle områder som er særligt følsomme, blandt andet nogle parker som ikke kan bebygges og så er der også de fredede bygninger, som skal blive liggende, men også sættes ind i sammenhængen. Der er et antal fredede bygninger, som alle er meget forskellige. Derudover er der en række bygninger som ikke er fredede og som måske godt kunne bruges til noget nyt. Det bliver jo en af udfordringerne at finde ud af hvordan man gør det.

BK: *Skal byen hedde Carlsberg?*

LHP: Ja, det synes vi er en god idé.